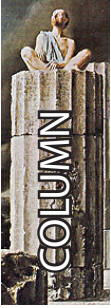

RUGNUMMERS

Voor wie wel eens paddenstoelengegevens noteert, waren twee artikelen in de vorige Coolia extra interessant. Want als je het veld in gaat om te karteren, kom je altijd tijd te kort. En dat lijkt er niet beter op te worden nu volgens het stuk van Nico Dam en Mirjam Veerkamp (Karteringsnieuws 2: Waarom?) de verzameldoosjes alleen maar voller zullen worden. De auteurs gaan namelijk uitgebreid in op de consequenties van de recente Standaardlijst (2013), waarin bij de validatiecriteria achter veel soorten een M staat ten teken dat zo'n soort microscopisch onderzocht moet worden. In hun artikel geven ze nuttige sleutels voor onder meer witte anijschampignons, fluweelpootjes, kogelhoutskoolzwammen en vele andere soortgroepen. Ze sluiten af met een verspreidingskaartje van de Provincie Utrecht, als voorbeeld van de 12 provinciekaartjes die nu via de NMV-site te downloaden zijn. Een gapende leegte straalt je vanaf het scherm tegemoet, of om het positiever te zeggen: een overdaad aan witte hokken, sinds besloten is om vanaf 2008 (de Rode Lijst van 2008 maakte gebruik van gegevens tot en met 2007) met een schone lei te beginnen. Zelfs een fanatieke karteerder zou de moed in de schoenen zakken!

Maar hoeveel extra oponthoud leveren die nieuwe validatiecriteria nu in de praktijk op? Het lijkt erop dat de soorten die je het vaakst in het veld tegenkomt, de minste problemen opleveren. Om deze bewering te staven, heb ik in de Veldgids Paddenstoelen (Dam & Kuyper, 2013: top 500 van alle Nederlandse plaatjeszwammen en boleten) geturfd hoeveel van de in deze gids voorkomende soorten volgens de Standaardlijst microscopisch gecontroleerd moeten worden: welgeteld 56 keer, ofwel iets meer dan 10%. Het laat zien dat het overgrote deel van M-soorten aanmerkelijk zeldzamer zijn of zo makkelijk te verwarren met verwante soorten dat een serieuze karteerder ze toch al mee nam om ze thuis beter te bekijken.

In dezelfde Coolia stond ook een stuk van Thom Kuyper en Else Vellinga over de recente introductie van nieuwe geslachten en wat er mogelijk nog aan zit te komen. Misschien hebben karteerders wel een haat-liefde verhouding met taxonomen. Ze zijn van hen afhankelijk voor wat betreft soortconcepten en -beschrijvingen, maar zitten natuurlijk helemaal niet te wachten op allerlei naamsveranderingen. Dat maakt de boekhouding alleen maar lastiger, terwijl de desbetreffende paddenstoel in het veld nog steeds dezelfde is, of hij nou *Psilocybe marginata* of *Hypholoma dispersum* heet.

Er bestaat een anekdote over de befaamde sportverslaggever Theo Koomen die meer dan twintig jaar, gezeten op een motor, alle etappes van de Tour de France live versloeg. Tijdens een finale, nadat zich net een kopploeg had gevormd en Koomen niet wist dat zijn microfoon nog aanstond, schreeuwde hij naar de verslaggever in de studio: "Aan namen heb ik niks, rugnummers moet ik hebben!" Gelijk had ie.

Gelukkig hebben wij in de mycologie rugnummers, namelijk de NMV-code van (inmiddels) 7 cijfers, die verbonden is met de inhoud van het betreffende taxon en niet verandert als rang of soortnaam wordt gewijzigd. Om zich te wapenen tegen huidige en toekomstige naamsveranderingen is het natuurlijk ondoenlijk om de NMV-nummers uit je hoofd te leren. Dat is ook nergens voor nodig. Want tegenwoordig zijn er al mycologen die werken met digitale gegevensinvoer in het veld en daarbij zal het niets meer uitmaken of je nog met oude namen werkt. Die worden automatisch omgezet naar namen volgens de Standaardlijst. Dus of de Boleten al of niet gesplitst gaan worden in 18 geslachten maakt dan niet zo veel meer uit. Wij voeren gewoon Nederlandse namen in of oude Latijnse en een handige app maakt er dan 'Neoboletus erythropus' en 'Imperator rhodopurpureus' van. Of wat dan ook!

door Rob Chrispijn

